

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (p. l.)

Cím: Halló, itt 1881 május 1...

Az első magyar telefonról a századik előfizetőig

Forrás: *Büszgetlen Magyarország*
Budapest 1951. V. i.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy: 385.42

Hely:

Idő: 1881/1951

Személy:

Helyszám:

Budapest nyomda NV., Közp. városháza — 1896/50

Halló, itt 1881 május 1...

Az első magyar telefonról a századik előfizetőig

Hetven esztendővel ezelőtt, 1881 május elsején adták át a forgalomnak a pesti távbeszélőközpontot. A nagy esemény színhelye a Fürdőutca 10. számú ház volt, itt hangzott fel először a »halló«, hogy valahonnan, a város végéről, rejtelmes messzeségből visszhangozzék a titokzatos válasz. Puskás Tivadaré, a világhírű feltalálóé az érdem, hogy Magyarország a távbeszélő bevezetése terén sok nyugati államot megelőzött.

A telefonelőfizetési felhívás őse

Puskás akkoriban Párisban élt, a francia távbeszélő központ vezetője volt. 1880-ban öccse: Ferenc közvetítésével kapta meg az engedélyt a pesti távbeszélő központ létesítésére. Előfizetési felhívást bocsátott ki, amelyben így jellemezte a találmány jelentőségét:

»A telefon segítségével 10 perc alatt elvégezhető az ember oly ügyleteket, melyek jelenleg egy napját veszik igénybe, mert 1–2 perc elég, hogy kérdést tegyen, vagy rendeletet küldjön a város másik végén lakó egyén, vagy testülethez, üzlet, vagy hivatalhoz s választ is kapjon rá.«

Az ős-előfizetők

A pesti távbeszélőnek megindulásakor mindössze 54 előfizetője volt. És az őselőfizetők közül mindössze négy szerepel az 1951-es telefonkönyvben, még pedig: a Foncière biztosító, a Földművelés- és kereskedelemügyi minisztérium, a Képviselőház és a Magyar Távirati Iroda. A legelső telefonkezelő Matkovits Júliának még furcsa feladata volt: biztatnia kellett a megilletődött előfizetőt, hogy szóljon már a készülékbe. A számok kézi kapcsolása nemcsak nagy ügyességet és gyorsaságot kívánt, de — testbeli adottságot is: a központ kapcsolótáblái olyan magasra nyúltak, hogy csak olyan kezelőnőt alkalmaztak, aki felállva, kinyújtott kezével elérte a két métert.

A második évben 291 volt az előfizetők száma. 1890-ben 1436, a századfordulóra 5000. 1920-ban 26.000, a távbeszélő megnyitásának ötvenedik évfordulóján 66.000.

1945 január ...

A telefon igazi fejlődése is a felszabadulás után következett be,

pedig az újjászervezéssel óriási munka hárult a postára. A készülékek nagyrésze eltűnt, a lég- és földalatti vezetékek megsérültek, mégis 1945 januárjában a fontosabb hivatalokat már bekapcsolták, újra szólt a telefon...

A felszabadulás után az első »telefon-könyv« — 16 oldalas noteszszerű füzetecske — 1945 áprilisában jelent meg, de aztán olyan rohamosan szaporodott a telefonok száma, hogy ebben az évben még három telefonjegyzék jelent meg. Júliusban már 1200, októberben 4000, novemberben pedig már 12.000 telefont tartottak nyilván.

Az újjáépítés, a hároméves és az ötéves terv lendületes munkája grafikonszerűen visszatükröződik a telefonszámok szaporulatában is. Az 1946-os januári — már nagyalakú — könyv 14.600 nevet tartalmaz, szeptemberi pótfüzete újabb 8000 előfizetőt sorol fel, 1947-ben 26.000, 1948-ban 40.000, 1949-ben 50.000, a legutóbbi telefonkönyvben pedig már 80.000 az előfizetők száma. Azóta már ezt a számot is túlhaladták és századik előfizetője felé tart a hetvenéves magyar telefon. (p. l.)